

Kaskelotdagboken av Kalle Kummel publicerades under vinjetten "Kring Kajutlampan" i Svensk Sjöfartstidning. Mycket läsvärda skrönor! Här ett utdrag ur "Det fyrkantiga äpplet och andra stuveribragder:

På sensommaren 1908 fastnade min fadder med vänsterfoten i gallret till en avloppsbrunn i Fray Bentos i Uruguay och blev därigenom efterseglad. I väntan på ny hyra företog far bildande utflykter i grannskapet och hamnade omsider på en stor fruktodling, en s.k. manzanilla grande, där han fick arbete som avsnoppade av äpplen (manzanapurificadór). Arbetets rutinmässiga karaktär gav rika tillfällen till eftertanke och far försummade icke något sådant. med utgångspunkt från en stilla betraktelse över den av gamla greker uppfunna cirkeln slogs han av tanken, att det sköna kännetecknas av rondeur. Tänk bara på Venus, Milo och en tunna med gott öl. Men, sade sig far, är det runda också praktiskt? - Nej, förvisso icke!

Var och en som sökt anpassa varierande styckegods efter lastrummets form måste ha stött på svårigheter. En fyrkantig låda är nog gott och väl, men jordglober och annat runt gods ger överstyrmän världen över huvudvärk. Till våra vanligaste runda föremål hör äpplen. Dessa stuvats i lådor, vilkas rektangulära form ej förmår dölja det faktum, att en mängd god och dyrbar kubik går förlorad i luftfickor som bildas mellan de enskilda äpplena inne i lådan.

Varför inte söka skapa fyrkantiga äpplen? Med plantageägaren tillstånd skred han till verket. Ett första försök att tala äpplekart till rätta misslyckades. Huruvida de ej förstod eller rätt och slätt trilskades var oklart. Men far visste på råd. Varje släkt har vissa särdrag; har de det icke så är ju också detta karaktäristiskt. Vår släkt sade sig far - utmärktes av bl.a. brinnande sanningskärlek. Även äpplen har givetvis arvsanlag. Dessa ligger i kärnan. Kunde man väl påverka kärnan skulle allt bli bra.

Far samlade en utvald skara kärnor i ett fyrkantigt rum, tillskapade ett kvadrateringsinstrument i vilket kärnorna med milt våld och utan att skalet sprack gavs fyrkantig form. - Förutom arvsanlagen är som bekant också miljön av betydelse för utvecklingen. Kärnorna placerades därför i fyrkantiga växthus där de omgavs av uteslutande kvadratiska föremål. På detta sätt utsattes de för ständig påverkan i rätt riktning. Resultatet lät icke länge vänta på sig. Små fyrkantiga sticklingar stack upp ut jorden och transplanterades på äldre erfarna äppleträd utan förutfattade meningar. Snart dignade träden av fyrkantig frukt. Målet var nått!

Men ack, framsynthet, nya uppfinningar och gamla finansministrar är för evigt dömda att mötas av djupt rotad misstro. De stora kubikvinsterna vid transporter av fyrkantiga äpplen kom icke odlaren tillgodo, eftersom transportföretagen nog så påpassligt slog om och började debitera efter vikt i stället för - som tidigare - efter kubik.

(Sedan följer en rad förvecklingar); konsumenter vägrar förtära fyrkantiga äpplen, fruktodlaren stod vid ruinens brant, fars disponenttitel konfiskerades och han förföljdes vart han gick av morrande mestiser, vilka fruktade att bli arbetslösa. Läget var förtvivlat, men efter flera fruktlösa försök fann far en lösning. Man började i stället producera äpplemos och de färggranna etiketterna förseddes med en övergödd, skrattande baby sam påskriften (i översättning) "Barn kan inte leva utan det" samt " Innehåller FANVETALLT".

Redan då hade den nu våldsamt grasserande vitamin- och hälsokostfobin börjat spridas och äpplemoset blev genast en enorm försäljningssuccé. Plantageägaren blev miljonär, mestiserna kommunister och far gick åter till sjöss för att undgå ägarens låghalt men efterhängsna dotter.

Henrik Sjöfararen